

**КЕАҚ "СӘРСЕН АМАНЖОЛОВ АТЫНДАҒЫ ШЫҒЫС
ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ"**

Бекітемін
Басқарма төрағасы-ректор,
профессор
_____ **М. Төлеген**
(Басқарма отырысының
хаттамасы __.__.____ ж.№_)

ЕРЕЖЕ

**ТҰРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ САУАТТЫЛЫҚ ЖӘНЕ
БІЛІМДІЛІКТІ БАҒАЛАУ**

П ШҚУ 041-24

Бірінші басылым

№ көшірме _____
Енгізу күні _____

Өскемен қаласы
2024 ж.

	КЕАҚ "Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті"		Келесі тексеру күні 2027 ж..
	Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білімді бағалау туралы ереже	ШҚУ 041-24	11 беттің 2-і

Мазмұны

1. Жалпы ережелер	3
2. Мақсаттар мен міндеттер	3
3. Нормативтік сілтемелер	4
4. Белгілеулер мен қысқартулар	4
5. Қазіргі жағдайды талдау және бағалау субъектілері	4
6. Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білімді бағалау тәртібі және әдістері	5
7. Бағалау критерийлері	5
8. Нәтижелерді бағалау және сертификаттау	6
9. Өзгерістер	7
10. Келісу, сақтау, тарату	7

	КЕАҚ "Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті"		Келесі тексеру күні 2027 ж..
	Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білімді бағалау туралы ереже	ШҚУ 041-24	11 беттің 3-і

1 Жалпы ережелер

1.1 Бұл «Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білімді бағалау туралы» ережесі (бұдан әрі - Ереже) КЕАҚ Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университетінің білім алушылары мен қызметкерлерінің тұрақты даму саласындағы сауаттылығы мен білімін бағалау тәртібін анықтайды.

2 Мақсаттар мен міндеттер

Мақсат – сауаттылық пен білімді бағалау тұрақты даму саласында тиісті оқу бағдарламаларын өткен немесе осы тақырыпқа байланысты іс-шараларға қатысқан тұлғалардың хабардарлық және біліктілік деңгейін анықтау мақсатында жүргізіледі.

Міндеттер – қоғамның әлеуметтік жауапкершілік мәдениетін қалыптастыру, экологиялық және этикалық құндылықтар мен мінез-құлық нормаларын таратуға жәрдемдесу, экологиялық білім беру және тәрбиелеу арқылы.

2.1 Университеттің оқу-тәрбие процесінде қоршаған ортаны қорғау және тұрақты даму компонентінің мазмұнын арттыру.

2.2 Қоршаған ортаны қорғау және тұрақты даму саласында жаңа оқу бағдарламалары мен силлабустарды енгізу және қолданыстағыларды дамыту, оқыту әдістері мен түрлерін жетілдіру.

2.3 Университеттің жоғары мектептері мен департаменттерінде қоршаған ортаны қорғау және тұрақты даму саласындағы білім беруді кеңейту.

2.4 Қоршаған ортаны қорғау және тұрақты даму саласында кадрлар даярлау сапасын арттыру және қоғамның кәсіби кадрларға деген қажеттіліктерін қанағаттандыру.

2.5 Тұрақты дамуды қамтамасыз ету үшін қажетті экологиялық және этикалық нормаларды, құндылықтарды, кәсіби дағдыларды игеруге ықпал ететін экологиялық білім беру және тәрбиелеу арқылы барлық халық топтарының хабардарлық деңгейін арттыру.

2.6 ППС (педагогикалық-психологиялық қызмет), университет қызметкерлері мен білім алушыларының тұрақты даму мәселелері бойынша қолданыстағы білімдерін және хабардарлық деңгейін талдау.

2.7 Тұрақты даму саласында ағартушылық және ақпараттық қолдау көрсету тәжірибесі мен әдістерін бағалау.

2.8 Оқыту немесе әлеуметтік-тәрбиелік іс-шаралар аясында қосымша назар аударуды талап ететін тұрақты даму тұжырымдамаларын түсіну бойынша негізгі проблемаларды анықтау.

	КЕАҚ "Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті"		Келесі тексеру күні 2027 ж..
	Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білімді бағалау туралы ереже	ШҚУ 041-24	11 беттің 3-і

3 Нормативтік сілтемелер

2021 жылғы 2 қаңтардағы № 400-VI ҚРЗ Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің 12-бөлімі 3-бабының 13-тармағы, 4-бабы және 191-бабы, сондай-ақ БҰҰ Жаһандық шартының, Тұрақты даму мақсаттарының (ТДМ), Жаһандық есеп беру бастамасының (GRI стандарттары), жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мемлекеттік білім беру стандарттарының, С. Аманжолов атындағы ШҚУ академиялық саясатының 2022 жылғы 31 тамыздағы талаптарын ескере отырып, сондай-ақ БҰҰ RIO+20 жаһандық экологиялық форумында әзірленген "Тұрақты даму үшін білім беру" бағдарламасы мен декларациясы; United Nations Academic Impact қағидаттары, UNESCO-ның тұрақты даму үшін білім беру бағдарламасы және т.б.

4 Белгілеулер мен қысқартулар

Университет, Қоғам – коммерциялық емес акционерлік қоғам «Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті»;

ҚР – Қазақстан Республикасы; ҚЖСБӨҚ – ішкі сапаны қамтамасыз ету жүйесінің басқару өкілі;

ҚП ШҚУ – құжатталған процедура Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті;

СМСиАБ – стратегия, халықаралық ынтымақтастық және аккредитация бөлімі

ҚОҚБ – құжаттамалық қамтамасыз ету және бақылау бөлімі;

КПЖҚБ – кадрлар және құқықтық қолдау басқармасы;

ҚББ – құрылымдық бөлімше басшысы.

5 Анализ текущей ситуации и субъекты оценки

5.1 Тұрақты даму мақсаттары (ТДМ) – бұл кедейлік пен жоқшылықты жоюға, теңсіздік пен әділетсіздікпен күресуге, сондай-ақ планетаны қорғауға және бүкіл халық үшін бейбітшілік пен өркендеуді қамтамасыз етуге бағытталған жаһандық қабылданған мақсаттар. 2030 жылға дейін осы мақсаттар елді өмірдің барлық негізгі салаларында тұрақты дамуға және әрбір адамға қатысты жаһандық мәселелерді шешуге әкелетін 17 негізгі бағыт таңдалды.

5.2 Бағалаудың субъектілері - тұрақты дамуға арналған оқыту курстарынан, семинарлардан, тренингтерден өткен немесе осы тақырыпқа байланысты басқа оқыту немесе ақпараттық іс-шараларға қатысқан университеттің білім алушылары, қызметкерлері, қосымша білім беру курстарының тыңдаушылары болып табылады;

	КЕАҚ "Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті"		Келесі тексеру күні 2027 ж..
	Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білімді бағалау туралы ереже	ШҚУ 041-24	11 беттің 3-і

5.3 Бағалау пәндер шеңберінде де, тұрақты даму бойынша әлеуметтік-тәрбиелік іс-шаралар барысында да жүргізіледі.

6 Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білімді бағалау тәртібі және әдістері

6.1 Сауаттылықты бағалау тестілеу және/немесе практикалық тапсырмалар негізінде жүргізіледі.

6.2 Тестілеу экология, әлеуметтік жауапкершілік, экономикалық тұрақтылық, гендерлік теңдік және т.б. сияқты тұрақты дамудың негізгі аспектілері бойынша сұрақтарды қамтиды.

6.3 Практикалық тапсырмалар нақты сценарийлерді талдауды, ұйым немесе қоғамдастық үшін тұрақты даму стратегияларын әзірлеуді, қоршаған ортаны қорғау жобаларына қатысуды және т.б. қамтуы мүмкін.

6.4 Бағалау әдістері тест, емтихан түріндегі тестілеуді, сондай-ақ практикалық тапсырмаларды, жобалар мен кейстерді орындауды қамтуы мүмкін.

6.5 Практикалық тапсырмалар нақты мәселелерді шешуді немесе тұрақты даму принциптерін түсіну және қолдануды көрсететін жобаларды әзірлеуді қамтуы мүмкін.

6.6 Бағалау мерзімдері: сауаттылық пен білімді бағалау оқу ұйымдастырушылары және уәкілетті орган белгілеген мерзімдерде жүргізіледі.

6.7 Бағалау нәтижелері тестілеу немесе тапсырмаларды орындау аяқталғаннан кейін белгіленген мерзімде қатысушыларға хабарланады.

6.8 Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білім деңгейін анықтау үшін білім алушылар мен қызметкерлер арасында тұрақты даму саласындағы сауаттылық бойынша халықаралық тесті (Sustainable Development Knowledge Assessment - TASK) жүргізу ұсынылады.

7 Бағалау критерийлері

7.1 Бағалау критерийлері мыналарды қамтиды:

- тұрақты дамудың негізгі қағидаттарын білу;
- экологиялық, әлеуметтік және экономикалық тұрақтылық тұжырымдамаларын түсіну;
- жаңартылатын және жаңартылмайтын ресурстарды қоса алғанда, ресурстарды басқару қағидаттарын білу;
- даму үдерісіндегі экологиялық, әлеуметтік және экономикалық аспектілердің өзара байланысын түсіну.

7.2 Тұрақты даму тұрғысынан жағдайларды талдау және бағалау дағдылары:

	КЕАҚ "Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті"		Келесі тексеру күні 2027 ж..
	Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білімді бағалау туралы ереже	ШҚУ 041-24	11 беттің 3-і

- қызметтің қоршаған ортаға және әлеуметтік жүйелерге әсерін бағалау қабілеті;
- экологиялық және әлеуметтік проблемалардың себептері мен салдарын анықтау дағдылары;
- тұрақты даму мақсаттарына жету үшін стратегияларды әзірлеу және іске асыру дағдылары.

7.3 Нақты міндеттерді шешуде білімді тәжірибелік қолдану:

- Тұрақты даму қағидаларын нақты жобаларда немесе жағдайларда қолдану қабілетін көрсету.

7.4 Энергетика, ауыл шаруашылығы, қала құрылысы және т.б. сияқты әртүрлі салаларда тұрақтылықты жақсартуға бағытталған іс-қимыл жоспарларын әзірлеу және іске асыру.

7.5 Тұрақты дамуды ілгерілетуге бағытталған жобаларға немесе бағдарламалық іс-шараларға қатысу.

7.6 Тұрақты дамуды күнделікті өмірге біріктіру және тұрақты өмір салтын ұстану.

7.7 Саналы тұтынушылық мінез-құлықты көрсету.

7.8 Экологиялық және әлеуметтік белсенділік бастамаларына қатысу.

7.9 Тұрақты даму саласында үздіксіз оқытуға және дамуға қызығушылық таныту.

8 Нәтижелерді бағалау және сертификаттау

8.1 Алынған нәтижелер тұрақты даму саласына байланысты одан әрі оқыту, мансапты жоспарлау, жобаларға қатысу немесе басқа мақсаттар үшін пайдаланылуы мүмкін.

8.2 Бағалау Университеттің Академиялық саясатында көрсетілген объективті бағалау критерийлерін пайдалана отырып жүргізіледі.

8.3 Сауаттылық пен білімді бағалаудан сәтті өткен жағдайда қатысушыларға тиісті куәлік немесе сертификат берілуі мүмкін.

8.4 Сертификат тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білім деңгейін растайды және одан әрі оқыту немесе кәсіби даму үшін пайдаланылуы мүмкін.

9 Өзгерістер

9.1 Ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізу ҚЖСБӨҚ рұқсатымен жүзеге асырылады және оның қолымен өзгерту туралы хабарлама түрінде рәсімделеді. Өзгерту туралы хабарлама парағы белгіленген нысанға сәйкес рәсімделіп, осы Ереже орналасқан барлық құрылымдық бөлімшелерге жіберіледі. Түпнұсқа мен есепке алынған жұмыс көшірмелеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу ШҚУ 001-20 құжатына сәйкес жүзеге асырылады. Ереженің сақтауға берілген нұсқасына өзгерістер енгізу туралы хабарламаны

	КЕАҚ "Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті"		Келесі тексеру күні 2027 ж..
	Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білімді бағалау туралы ереже	ШҚУ 041-24	11 беттің 3-і

тек әзірлеуші бөлімше шығарады. Ережеге өзгерістерді ҚББ енгізеді және ол өзгерістер мен толықтырулар тіркелетін параққа міндетті түрде белгі қояды.

9.2 Түпнұсқа мен есепке алынған жұмыс көшірмелеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізуге СМСиАБ, ҚОҚБ және ҚББ жауапты.

9.3 Ереже ҚББ-мен үш жылда кемінде бір рет қайта қаралады және тексерулер кезеңділігінің есепке алу парағына жазу міндетті түрде енгізіледі.

9.4 Ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізудің негіздемесі мыналар болуы мүмкін:

- заң күші бар нормативтік құқықтық актілерге жаңадан енгізілген өзгерістер мен толықтырулар;
- Басқарма төрағасының-ректордың бұйрықтары;
- құрылымдық бөлімшелер арасындағы міндеттерді қайта бөлу;
- өзгерістер енгізу себебін көрсеткен ҚЖСБӨҚ рұқсатымен ҚББ қызметтік жазбасы.

9.5 Бөлімше атауы өзгерген жағдайда Ереже өзгертілуі тиіс.

9.6 Ауыстырылған жағдайда Қоғамдағы Ереженің барлық қолданыстағы даналары алынып, жаңаларымен ауыстырылуы тиіс.

9.7 Ескірген Ережені ауыстыру және алу үшін ҚББ және СМСиАБ жауапты.

9.8 Қолданыстан шыққан Ережеге «Күшін жойды» деген жазу түсіріліп, күшін жою негіздемесі, күні, жазуды жазған тұлғаның қолы көрсетіліп, мұрағатқа орналастырылады. Мұрағаттық құжаттар жұмыс үшін пайдаланылмайды.

10 Келісу, сақтау және тарату

10.1 Ережені Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес келісуді ҚББ жүзеге асырады.

10.2 Ережені ҚББ әзірлейді. Ереже келесі тұлғалармен келісілген:

- ҚЖСБӨҚ;
- сапаны қамтамасыз ету және халықаралық ынтымақтастық департаментінің директоры;
- стратегия, халықаралық ынтымақтастық және аккредитация бөлімі бастығының м.а.;
- кадрлар және құқықтық қолдау басқармасының басшысы;
- құжаттамалық қамтамасыз ету және бақылау бөлімінің бастығы;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет басшысы – комплаенс-офицер;
- оқытушылар мен қызметкерлердің кәсіподақ комитетінің төрағасы;
- юрисконсульт.

10.3 Ереже Басқарма отырысында қаралып, бекітіледі және оның күшін жойғанға дейін қолданылады.

	КЕАҚ "Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті"		Келесі тексеру күні 2027 ж..
	Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білімді бағалау туралы ереже	ШҚУ 041-24	11 беттің 3-і

10.4 Ереженің түпнұсқасы ҚОҚБ-де сақталады, оның сақталуына ҚОҚБ басшысы жауапты.

10.5 Барлық құрылымдық бөлімше қызметкерлерінің Ереже мазмұнымен жекелей танысуына жауапты ҚББ, университетке жаңа қызметкерді қабылдаған кезде осы Ережемен міндетті түрде танысу туралы ақпарат береді.

10.6 Ереженің есепке алынған жұмыс көшірмелерін тарату ҚОҚБ жүзеге асырады.

10.7 Ереженің есепке алынған жұмыс көшірмесін бөлімшеде сақтауға ҚББ жауапты.

ӘЗІРЛЕДІ(А):

Басқарма мүшесі - экономика және цифрландыру жөніндегі проректор

Е.Б. Мукажанов

КЕЛІСІЛДІ:

Ішкі сапаны қамтамасыз ету жүйесінің басқару өкілі

И.В. Ровнякова

Сапаны қамтамасыз ету және халықаралық ынтымақтастық департаментінің директоры

Д.Р. Сапарова

Стратегия, халықаралық ынтымақтастық және аккредитация бөлімі бастығының м.а.

Д.Қ. Ниғманова

Кадрлар және құқықтық қолдау басқармасының басшысы

К.Р. Раисова

Құжаттамалық қамтамасыз ету және бақылау бөлімінің бастығы

А.К. Чудобаева

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметінің басшысы – комплаенс-офицер

Қ.Е. Жексембаев

Оқытушылар мен қызметкерлердің кәсіподақ комитетінің төрағасы

А.С. Таранова

Заңгер-кеңесші

Д.М. Раева

	КЕАҚ "Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті"		Келесі тексеру күні 2027 ж..
	Тұрақты даму саласындағы сауаттылық пен білімді бағалау туралы ереже	ШҚУ 041-24	11 беттің 3-і

--	--	--	--